

Diyarbakır merkez doğumluyum. 1980 Şubat, 1980'de Diyarbakır merkezde, Suriçi'nde doğdum. Türk, Alevi, Kürt, Sünni (Gülüyor.) ebeveynlerin çocuğuyum. Annem, Türk Alevisi; babam, Kürt Sünnisi. Evin altıncı çocuğuyum. Beş erkek, iki kız kardeşiz. Ama sekiz yaşından beri evde tek kız çocuğum çünkü ablam yurt dışına gitti. İlkokulu orada okudum. İlk orta, ya bütün hayatım Diyarbakır'da geçti diyebilirim, birkaç yıl dışında. Evlenene kadar da hala babamın doğduğu evde yaşadık hepimiz. Evet Sur'da. Babamın doğduğu, annemin gelin gittiği, hepimizin doğduğu, o evde yaşadık hepimiz. Oradan ayrılmak çok zor daha ya. Yani kaç tane ev değişti bilmiyorum ama benim tek evim oydu. (Gülüyor.) Çünkü hepimiz orada doğduk, hepimiz, bize ait her şey oradaydı sanki. Suriçi önceden bayağı uzak hani Diyarbakır Sur'dan ibaret olan bir yermiş. Babam anlatırdı işte, biz çocukken, annem izin vermezdi. Surlar geceleyin, kapılar kapanır, dışarıda kalmayın tehlikelidir, diye. Daha sonra tabii göçle birlikte yüzü değişti, biz çıkmadık ama. Yani babam ısrarla bırakmadı. Ben gitmem dedi, gitmek isteyen gitsin, dedi. Gitmedik, pişman da değiliz, gayet güzeldi. Üniversiteye "****" lisansı, yüksek lisansı, şu an hala bitiremediğim bir doktorem var, (Gülüyor.) uzattığım.

2007'de evlendim, beş yıl sonra bir oğlum oldu, ondan iki yıl sonra bir oğlum daha oldu. Eşim de Diyarbakırlı, Zazaki, aile olarak çok farklıyız. Korkunç tutucu bir aile, o da nasıl bu kadar radikal davranıp, beni sevdi bilmiyorum. (Gülüyor.) Ama cesur davrandı galiba. Daha önce mesela bana deseydiniz, evlenir misin? Asla, derdim ama aşk hastalık galiba. Ben de babamı kaybettikten sonra ona âşık oldum. Daha önceden çok tanıyorum zaten, kardeşimin arkadaşıydı. Böyle, şimdi bir oğlum otizm yani onlar otizm diyor, ben ne olduğunu bilmiyorum. Konduramıyorum, dokunduramıyorum, hasta olarak da kabul etmiyorum. Hiçbir zaman hasta bir çocuk gibi de davranmadım ona. Hasta değil çünkü bunu biliyorum. Böyle, bütün hayat şu an evde geçiyor. Bazen çıldırıyorum ama pişman değilim. Çocuklarımı ben, yani ne olursa olsun bence, ilk birkaç sene, belki üç-beş sene çocukları anne büyütmeli. İyi oldu ama ben biraz bitiyorum galiba. (Gülüyor.) Kendimden uzaklaşıyorum. "****" uzmanıyım. Evet "****" çalışıyorum. Diyarbakır'ın dört-beş ilindeki uluslararası kişilik çalışmalarında şeyim. Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun dört-beş ilinde, "****" uzmanlığı yaptım. Çok iyi geldi bana, ilaç gibi geldi. Unutmuştum kendimi. (Gülüyor.) Hatta eve gelip ilk eşime dedim ki: sen ve annem bu dünyada beni bana unutturan kişilersiniz, diye. Böyle bir hayatım var. (Gülüyor.) Çoğu zaman evde geçiyor bu süreçte. Zaten seviyordum, evi de seviyorum. Yani tanıdık çevrem çoktur ama dostum çok azdır. Bayağı yine arkadaş yani vardır ama hani böyle ruhumu anlayan, zihnimi

anlayan çok az insan vardır. Onlarla görüşmeyi seviyorum. Diğerleri de çok umurumda değil galiba.

Ben dört-beş yaşındayken entelektüel bir Sur vardı. Benim ablam ve ağabeylerim, işte yabancı müzik dinleyen, türkü dinleyen, babam ve annem de zaten çok severdi, evde türkü dinlenirdi. Yabancı müzik dinlenirdi. Ben beş yaşında satrançta ağabeylerimi yendiğimi bilirim. Babam aynı zamanda futbolcuydu. "****" kurucusu odur, kaptandır o. Sonradan ayrılmış işte, tipik bir devlet memuru hizmetli kadrosunda çalışmış. Ben ortaokuldayken emekli ettik onu, erken emekli ettik, kalp rahatsızlığından ötürü. En büyük şansım babam. Hayattaki en büyük şansım babam. Evet, çok aydın bir insandı, çok nitelikli biriydi. Annem Alevi olmasına rağmen annem daha tutucu bir kadındır garip bir şey. (Gülüyor.) Babam, yani bulunduğumuz çevrede, ben 80 darbesinde çocuğum işte biliyorsunuz o dönemdeki olayları, şeyleri. Tabii değerler değişti. Diğer iki ağabeyimi hatırlıyorum da en büyük ağabeylerimden sonraki, diğer büyük ağabeyim benim iki büyüğüm. Giyimleri değişti, hayata bakışlar değişti, daha arabeskvari. Çünkü çok göç aldı Diyarbakır. Eski komşuların hemen hemen hepsi gitti, üç ya da dört aile kaldı o civarda. Yanlış anlamayın, bir şey anlamında değil, biz onları kentlileştiremedik. Çünkü onlar daha çoktu. Bir daha çok köylüleştik bu süreçte. Bu, herhangi bir şey için söylemiyorum, yanlış anlaşılmasın lütfen. Benim annem dar etek, ceket giyen bir kadındı, basma giymeye başladı, toplumsal baskı. (Gülüyor) Ben biraz direndim galiba.

Hizbullah olayları, bizim çocukluğumuzun dönemi. Çok zor bir süreç geçirdik. Çatışmaların olduğu süreçler. Benim ailem sola yakındır ama daha çok apolitiktir. Benim kimliğim daha çok soldur. Yani radikal değilimdir ama ben sol görüşlü bir insanım. Ama hiç unutmam, İlkokul birinci sınıftaydım birileri bir yerlere taş atıyor işte bir resme, biri bir şey yapıyor, sen busun, sen busun, diye. Sen nesin? Nasıl neyim? Dedim, anlamadım? Nesin, dediler, Kürt müsün, Türk müsün, Zaza mısın? Onlar ne, dedim, ben bilmiyorum. Eve geldim, baba biz neyiz, dedim. Nasıl neyiz kızım, dedi. İnsanız ya! Tamam da dedim, bir şey diyorlar, (Gülüyor.) Türk diyorlar, Kürt... Bir şeyler söylüyorlar, biz neyiz, dedim. Kızım ben Türk'üm, annen Kürt'tür, dedi. Ama bunların önemi yok, sen ne kadar insansan, o önemli yani. Biz hep bu felsefeyle büyüdük. Her ucu tanıdım. Yani çok farklı tipler vardı çevremizde, çok farklı insanlar vardı. Biraz yalnızlaştım, ergenlik dönemiyle birlikte. Çünkü annemle aramızda yaş farkı çoktu.

Sur eski entelektüel kimliğini kaybetti. Ben hatırlarım, çok küçükken, ablamların, ağabeylerimin lisedeyken arkadaşları gelirdi. Kız, erkek herkes evde otururdu. Birlikte yemek yaparlardı, ders çalışırlardı. Akşamüstü olunca onları da ağabeylerim, diğer erkek arkadaşlarıyla, kızları tek tek evlerine bırakırlardı. Hiç kimse, kimseyi yanlış anlamazdı. Hiçbir dedikodu olmazdı. Bu tarz kavramlar yoktu. Çok sonra, çok farklı şeyler gördük artık. Yani öyle olmuştu ki, ben dış cama çıkmıyordum, sırf hani birileri bir şey deyip, ağabeyimler rahatsız olsun istemezdim. Hiçbir zaman gerçi ağabeyimler öyle değildi, sağ olsunlar, hiç! Hep arkamdaydılar o konuda. Böyleydi, zor zor bir süreç geçti. Korkutulmuş bir toplum oluştu. Tabii korkan toplum tehlikelidir. Yani insan korkutuldukça daha tehlikeli oluyor.

Lise dönemimiz, sırt çantalarımızın yol boyunca arandığı, sınıfta derslerin bölünüp, çantalarımızın sıralara boşaltılıp, tek tek arandığı süreçlerden geçtik. Çok yaşadık artık doğal gelmişti bize. Bunun olmaması anormal gibi bir şeydi. Böyle. Evimiz oradaydı. Ta ki bu olaylar, Sur olaylarını bilirsiniz. Bir sene önce, birçok yerde yaşanan olaylar. O evimizden, hiçbir fotoğraf, tek bir çay kaşığı bile çıkmadan, evimiz gitti. Çocukluğumuza ait bütün anılarımız, bütün fotoğraflarımız yakıldı. Yani hiçbir şey kalmadı. Bize ait bir şey kalmadı yani. Geçmişimize ait ve ben daha oraya gidemiyorum. Hala da gidemedim. Bir kez Hz. Süleyman'ın üst tarafından baktım ama herhalde bir dakika bile sürmedi. Gitmeye bir daha da cesaretim de yok. İçimde yok. Hatta oradan ev istiyor musunuz, falan. Biz kabul etmedik ev oradan. Bu kadar kanın döküldüğü bir yere, bilmiyorum eskisi gibi bakamıyorum açıkçası. Bu kadar çirkinliğin döndüğü, ezberlerimizin bozulduğu, bildiğimiz bütün değerler iç içe girdi. Böyle. Yani bildiğimiz o entelektüel Diyarbakır başka bir hale geldi. Benim arkadaşlarım, çok sonra üniversiteden arkadaşlarım falan gelirdi, evimizde görüştük. Ya derdi, sen nasıl bu mahalleden çıktın, nasıl böyle? Anlamadım, dedim. (Gülüyor.) Nasıl böyle düşünüyorsunuz? Neden diyorlar? Tamam dedim, yani siz kırsaldan gelip, binalarda yaşadınız, kentli mi oldunuz, dedim. (Gülüyor.) Benim babam, ben binada yaşayamam, derdi. Ben nasıl, mümkün mü? Ben bir dairede nasıl otururum, ayıptır derdi, ben yapamam, derdi, şey yapamazdı. Küçümsemek gibiydi sanki onlar da bilmiyorum. Yapamam, derdi yani asla binada yaşayamam. İnsanlar da nasıl böyle düşünüyor? Ben hala bir oda, birazcık bahçe ya da biraz avlu, hayatım için yeterli yani. Kocaman daireleri, lüks kavramını zaten algılamıyorum, benim hayatımda öyle bir şey yok. Şimdi de bir müstakil ev bulduk oğlumuz için. Müstakil evde kalıyoruz evet, çünkü bina hayatı, oğlum... çocuklara da iyi değil. Biz sokak kültürüyle büyüdük, çok mutlu

büydük, doğal kreş oluyor. Yardımlaşmayı seviyorsunuz yani her şeyi öğreniyorsunuz. Onları da öyle bir ortamda büyütme özellikle "****" için çok önemli bu.

Ama istediğim şeyi bulamadım. Çünkü burada zengin insanlar oturuyor. Daha doğrusu biraz daha farklı söyleyeyim. Zengin adamların güzel ve küstah kadınları ve onların küstah çocukları. (Gülüyor.) Çok mu kaba oldu bilmiyorum ama ben bunun aynısını Mersin'de kaldığım sürede de yaşadım. Çok güzel bir siteydi. Bölgenin en iyi sitesi oydu hatta. O mahalle ya da birkaç mahallenin ama insan profili güzel değildi. Hiç güzel, birkaç kişi dışında, hiç güzel değildi. Herkes sadece görüntüleriyle var olmaya çalışılan, ya o kadar komik bir şey ki; sadece görüntü, herkes sayısal verilerle uğraşıp duruyor. (Gülüyor.) Boyuyla, kilosuyla, burnuyla, çenesiyle, insan insana bakınca hani, gözündeki pırıltı nedir? Ya da yüzünün tebessümü nasıldır, demiyor. Yani burnunu mu yaptırmış? Kaşı mı böyle? Gözümü böyle? Yani, yalnızlaşıyorum galiba. (Gülüyor.)

Biz de tabii sokakta oynardık. Mesela, bizim mahallenin kültüründe kapı kapanmazdı, ayıptı. Dış kapı kapanmazdı, özellikle bayramlarda. Benim annem, babam hem akrabalarda hem de mahalledeki büyüklerdi ve çok saygı görürlerdi. Bütün bayramda, mesela hiçbir bayram için uyuduğumu hatırlamam, hazırlık yapardım. (Gülüyor.) Yemekler hazırlardık. Çünkü sabah bütün herkes bizdeydi. Kocaman sofralar kurulurdu, güzel sohbetler edilirdi. Böyle kahveyi de gramla falan almazdık, kiloyla kahve alırdık. Çünkü kahve verilmemiş misafir, hani kıymetsizmiş gibi görüldü, annemde öyle bir algı vardı. Anne işte yemek yediler, çay içtiler, işte... Hayır, diyordu, kahvesiz misafir gönderilmez. Öyle bir mantık vardı. Bayramda bu devam ettirildi ama Hizbullah dönemiyle değişti. Giyim tarzıyla değişti, insanlar çok korktu, korktu yani. Benim iki ağabeyim o zaman Ziya Gökalp Lisesi'nde okuyorlardı ve biz onları her gün ölü bekliyorduk. Ablam yurt dışından telefon açıyordu, Almanya'dan. Diyordu ki, eve geldi mi? Eve geldi mi? Yetiştirmeyin, yine orada bu kadar kişi öldürülmüş. Tabii ki ülkede haberlerde bunlar geçmiyordu. Öldürülüyordu gerçekten. Bir gün hiç unutmam, ağabeyim, arka avluydu. Avluda böyle bağımsız banyo, tuvalet de vardı, mutfak da vardı. Diğer tarafta da vardı, bu taraf ama bu avludaki bölüm ayrı bir de bağımsız iki oda ve o bölümlerden oluşuyordu. Burasında, pantolonun burasında metal bir şey gördüm ve korktum ne olduğunu bilmiyorum. Bağırardım, anne, bir şey var! Anneye sakın söyleme sus, anneye sakın söyleme, diyor. Ödüm koptu, hayatımda ilk defa böyle bir şey gördüm çünkü. Anneme söyledim, annem geldi, ne. dedi. Yok bir şey, dedi. Çıkar göreceğim dedi, gördü. Satırmış adı. Uzun bir satır. Oğlum ne yapıyorsunuz, dedi. Manyak mısınız? Siz ne yapıyorsunuz?

Bu nedir böyle? Anne, dedi, ölmemi mi istiyorsun? Söylediği laf duydu. Bu nedir, dedi oğlum? Anne, dedi okulda her şey var. Gerçekten vardı. Yani her şey yapılıyor, silahla geliyorlar, asker dolu, polis dolu, onlar da vuruyor. Kim kimi vuruyor? Ses etmiyorlar. Her gün bir grup, bir grubu vuruyor. Her gün bir grup, bir gruba tartışma yaratıyor ve bir sürü, birileri bir şekilde ölüyor. Böyle bir süreçmiş. Ben o süreci görmedim ama ağabeylerimden duydum. Benim, ben lise bire geçtiğimde durdurulmuştu o süreç ama aramalar falan devam ediyordu. Hani o korkunç çatışmalı sürecin olduğu dönem bitmişti, aramalar devam ediyordu ve ağabeylerim üniversite okumadı. Okumaya istekli olmadı, o yüzden. Lise bile nasıl bitti, bilmiyoruz. Bir gün ben ortaokuldaydım, bir büyük ağabeyim işte, o lisedeydi. Bademcikleri şişmişti ve evde yatıyordu. Babam da raporunu alıp, okula götürdü. Heh! Eve pardon, eve sonradan bir mektup geldi. İşte, oğlunuz eylem yapıp, derse girmemiştir, kaydı silinecektir, diye. Ben de okuldan çıktım mı? Gittik birlikte, babamla gittik ağabeyimin okuluna. Babam çıldırmıştı, oğlum hasta, dedi, siz nasıl böyle davranırsınız? Ama gelmemiş, demek ki eylem yapmış. (Gülüyor.) Babam müdür yardımcısı, annem bu lafı etmişti, siz misiniz eğitimci? Biz çocuklarımızı size mi gönderiyoruz eğitmek için? Ve neredeyse yumruk yumruğa bir kavga ortamı çıkacaktı. Tabii sakinleştiler, ettiler ama okumadılar. Hala okulla ilgili hiçbir istekleri yok. Çok soğuklar. Çok çok çok soğuklar yani. Biri şu an Mersin'de aktarlık yapıyor. Orada evlendi, uzaktan bir kuzenimizle evli, orada yaşıyor. Diğer ağabeyim hiç düzelmedi, hiç o psikolojiyi atamadı. Birde üstüne depremi yaşadı, 99 depreminde (Gülüyor.) askerdeydi. Onu atlattı. Öyle zor bir süreç geçti onlar için. Üniversite, okul, eğitim, tamamen bitti onlarda. Hiçbir şekilde, o dönemde buradaki birçok insan da bitti. Kimler okudu biliyor musunuz? Böyle akademisyen çocukları falan. Daha izole olan, daha izole ortamda olanlar ya da Diyarbakır'ın bu çatışmalarının ya da işte Hizbullah'ın ya da farklı şeylerin daha çok ortalığa düşmediği bölgelerdeki insanlar, evet okudu. Ama onların dönemine ait hiç kimse üniversite okumadı. Hatta onlardan sonra, bizim mahallede üniversiteye giden ilk kişi bendim. Hem kız olarak hem birey olarak. Böyle. (Gülüyor) Kötü bir süreç ama işte tek sevindiren şey hayatta kalabildikleri. Mesela ben bisiklet sürmeyi çok severim çok hevesliyimdir ama hala bilmiyorum. Çünkü ağabeyim bana bisiklet almıştı. Benim bir küçük kardeşim dedi ki, sakın bununla çıkma. Ağabeyim dedi ki, çık öğren. Dedi, sakın çıkma. Neden, dedim. Çıkma, dedi, yoksa ben her gün ya birileri beni öldürecek ya ben onları öldüreceğim. Tam Hizbullah döneminin yoğun olduğu ve ben hala bilmiyorum bisiklet sürmeyi (Gülüyor.) ama öğreneceğim. Yani şeyi, ne kadar çok şeyi değiştiriyorlar hayatta işte.

Ama ben taviz vermedim, giyimimden de vermedim, eğitimimden de vermedim. Biraz dik, inatçıyım galiba bu konuda. Anneme rağmen, bulunduğum topluma rağmen, şortla büyüdüm Diyarbakır merkezde. İp askıyla büyüdüm. (Gülüyor.) Yani o Hizbullah döneminde, pantolonla gezmeye cesaret edilmediği dönemde ben sıfır kolla gezdim. Olay bile olmuştu. Yani o yani insanlar bana manyak gibi bakıyordu. "" öyleydi. Üniversite yıllarımda ben sıfır kolla gezdiğimde insanlar bana manyak gibi bakıyordu. Çünkü hiç kimse öyle giyinmemiş, hiç kimse! Hiç unutmam, geniş yürüyüş pantolonu ve salaş bir tişört vardı, kayda gittiğimde ilk üniversite için. Ağabeyimin yanında bir sürü laf yedim, kadınlardan da. (Gülüyor.) Sadece erkeklerden değil, kadınlardan da. (Gülüyor.) Çok garipsemişim. Kadın kadına neden kötü bakar, neden laf eder? Anlamıyorum yani. Ben de bir kahve alabilir miyim bu arada? Ama benim, bizim için güzel. Bizim arkadaş ortamımız çok güzeldi. Dağ, taş yani mekân beni çok ilgilendirmiyor. İnsan, ilişkiler önemli. Bulduğumuz yerde çok güzel bir dostluk yakaladık arkadaşlarımızla, hala devam eder, hala görüşürüz. Bir 20-25 kişilik bir arkadaş grubumuz vardı. Birkaçı elendi, diğerleriyle devam ediyoruz. Yani neredeyse. Herhalde ben erkeklerle büyümemden ötürü daha çok anlaşıyorum onlarla ya da kadınlar belki daha çok kapris yapıyor, anlamıyorum ama onlarla galiba daha iyi frekans yakalıyorum.

Tutucu, üniversiteside tutucuydu. Kampüsle birlikte, üniversite de tutucuydu. Bizden bir sene önce, kız yurdu taşlanmıştı merkezde. Tam üniversitenin karşısında olan bir kız yurdu taşlanmıştı. Öyle bir şey yaşamadım ama çok kötü bakış, çok laf işittik, çok tartıştık yani ama güzel dört yıl geçirdim. Hayatımın en bağımsız yıllarımı geçirdim. Annemden, (Gülüyor.) annemin gölgesinden uzak, hayatımın en bağımsız yıllarımı geçirdim, çok mutluydum. Buraya geçiş yapabilirdim ama yapmıyordum. Hatta ağabeylerim bir dönem ısrar edince, her dönem bir ders bırakmaya başladım. (Gülüyor.) Geçiş yapmamak için. Halkı evet tutucuydu ama üniversite çabuk değiştirdi, sadece görüntüyü ama iç değişim biraz daha zaman alan bir şey, çok çok daha zaman alacak belki de bilmiyorum.

İki yıl önce gittim; anılarımı tazelemek için. Hiç tazeleyemedim. Hiçbir şey kalmamış. O kadar değişmiş ki! "" o bile değişmiş. Biraz biraz kalmış işte. Benim kaçış yerimdi kalesi. Her canım sıkıldığında çıkardım kalenin en tepesine, oradan ayaklarımı sarkıtarak otururdum. Güzel bir yerdi. Orada aşık oldum ilk defa. (Gülüyor.) Evet üniversiteden, kendi sınıfımdan bir arkadaştı, onunla bi üç yıl birlikteliğimiz oldu. Sonra ayrıldık. İkinci aşık olduğum da, eşim. (Gülüyor.) Ama aşk geçici tabii kalmıyor, keşke kalsa. Oradaki öğretmenlerimiz de tutucuydu. Ayrım yapanlar vardı, o herhalde, her yerde var. Ben

akademisyenliği neden istiyordum biliyor musun hocam? Bilgiyi insan alınca, bir şeyleri çok görünce, birçok şeyin değişeceğine inandım hep. Ya özüm seni bilmiyorum ama şimdi üniversite ortamını görünce aynı şey değilmiş. Anlıyorum bunu yani, olmuyormuş ve üzdü beni o. O büyük bir hayal kırıklığı yaşadım ama asla KPSS'ye hazırlanmadım, o aptal sınava girmeyeceğim yani. Üniversite oldu oldu, olmadı kadrolu işle hayat geçirecek gibi bir kural yok. (Gülüyor.)

Ama *** çalışmak aklımın ucundan geçmez. Ben hayatımda köy görmedim, toprak görmedim, ödüm kopardı hayvanlardan. (Gülüyor.) Bir böcek eve girdiğinde çığlık atardım. Piknikte çocukken bir kurbağa yüzünden suya düştüğümü hatırlıyorum korkudan. Değişiyormuş, insan da değişiyormuş, çok mutluyum ama böyle bir iş yaptığım için. Çok seviyorum. Artık çıplak elle alıyorum, yakalıyorum, bir ot araştırıyorum şu an bahçemde bir tane kafes yaptım, onun içinde inceleme yapıyorum. (Gülüyor.) İşte besin değeri nasıldır, neye tepki verir, kaç derece sıcaklıkta yaşar, hangisinde çok kötü olur? Onları ölçüyorum, tek tek. Doktorama dahil değil ama elimde olmasını istediğim bir bilgi. Merak diyelim, (Gülüyor.) öyle!

Hakkari **** araştırırken, bizim oradaki müdürle, millet reklam yapmayı çok seviyor, ben de utanırım. İşte bir yazı falan şey yapmışlardı bizim hani burada **** gitmiş, sonra fotoğrafları falan görünce bir yüzüm kızardı. Siz neden dedim, bunları paylaşmışsınız? Ne olacak hocam? Ben dedim, kabul etmiyorum, ben utanırım, yüzüm kıpkırmızı oldu. Diyor, millet bunu yapıyor. Olsun, onlar yapabilir ama ben istemiyorum, dedim. Bilmiyorum niye bu kadar şey oluyor, hala şey duygusu, hala bende var. Neden bilmiyorum, herhalde yetiştirilme tarzımızdan. Çok böyle sevmiyorum, şey olmayı ama en azından bu işle ilgili bir şey başka bir konu değil, o biraz rahatlatıyor beni.

Geçen şırnak'ta (gülüyor) kalalım. Görmek bile mucizeyken, ya zaten gördüm şok oldum, bir fotoğraf aldım ama tutacağım dedim. Eşim yanımdaydı. Bak dedi, daha ısıyor, pençeleri çok kuvvetli falan. Vallahi dedim, darp, parçalar ama ben yapacağım, ben bu fırsatı bir daha bulamam yani mümkün değil. Yani yara bereye razıyım. Hiç ve kendimden bile beklemediğim kadar profesyonel yakaladım. (Gülüyor.) Çok güzel bir andı. Ya ben de bunlarla mutlu oluyorum galiba. Bir metreden fazla, şu kadar. Çok güçlü bir ağız yapısı var. Benim eşek oğlum, dün gece bütün ekranı kırdı, şimdi eşim götürdü. Bu evde eski bir telefon, bunda yok şeyler, fotoğraflar size gösteririm. Bir metre civarında, aslında zehirli değil, insanlar boşuna çok korkuyor. O kadar abarttıkları kadar saldırgan da değil.

Bir de garip bir şey, hayvanlar benim yanımdayken, sakinleşiyor. Evet ama testosteron yok. Çünkü testosteron olan insan, testosteron saldırganlıkla paralel. (Gülüyor.) Mesela, eşim yaklaşıyor, hayvan çıldırıyor. Arkadaşlar mesela, Hakkari'de, Muş'ta, Batman, Diyarbakır'da yaptığımızda, diğer erkek arkadaşlar eline aldıkları zaman, çıldırıyor hayvanlar. Ben alınca, gayet sakin, tek eliyle bile tutup, fotoğraf çekebiliyorum onlarla. Çok şeyler yani. Tahminimce, testosterondan kaynaklı bir şey ya da çok seviyorum onları anlıyorlar. (Gülüyor.) Gerçekten çok seviyorum. Öyle bir şey ki, o an o kadar mutlu oluyorum ki! Mesela *** yok. Hiç rastlamadık, daha önce de hiç rastlanmamış. İlk Hakkâri'de, Hakkari'de de yasaklı bir bölge, ilk defa açıldı, biz oraya gittik. Bizimle gelen elemanlar ödleri kopuyor, gidemiyorlar. (Gülüyor.) Yol bile yok çünkü. On küsur yıl kapalı o alan *** dibine kadar ama üç saatlik bir eziyet sonrası yakaladık ve ben çığlık çığlığa nasıl öpüyorum hayvanı, öpüyorum. (Gülüyor.) Çok güzel bir andı. Evet, değişik bir konu, hiç benim tarzım değildi ama benim tarzımmış aslında. Yani ofiste oturup, zaman geçirmek istemiyorum. Arazi çok güzel, doğa çok güzel, yorucu ama çok güzel.

Annemle ağabeylerim orada oturdu, iki bekar ağabeyim var. Annem hastaydı, bir yıl kadar bendeydi zaten. Ameliyatlıydı, ben onunla ilgileniyordum. Annem zaten çocuk gibidir o konuda. Bizim bir komşumuzun düğünü vardı, işte kınasına gittik, diğer ağabeyim eve gitti, gel dedik gidelim. Yok, dedi, ben eve gideceğim, ben yarın geleceğim, duş falan alırım, ondan sonra gelirim, dedi. Ben de ofiste oturuyorum, Sur'a çok yakın on dakika zaten. O gece ne olduğunu bilmiyoruz, haberimiz yok. Ertesi gün akşam düğün var düğüne de gideceğiz. Ben o çocuğun spor ayakkabısı kalmamıştı, onu almaya çıktık eşimle. Telefon geldi işte, birinin öldüğünü söylediler. "****" ölmüş. Benim yan komşumun oğlu, biz birlikte büyüdük.

Benden iki yaş küçüktür. Tek bir kuşunla sırtından vurulmuş çocuk. Üç çocuk babası, eşi de hamileydi. O sıra benim ağabeyim de evdeymiş. Yani çatışma çıkınca bize de söylemiyor, korkmayalım diye. Sesler geliyor ama bizde, bende bir şey yok diyor, merak etmeyin, diyor. Ama çatışma böyleyken çıkamıyorum diyor. Çok sonra öğrendik ki, onu da dövüyorlar, kapılar kırılıyor, içeri giriyorlar abim atletli falan, ne oluyor? Daha cevap yok zaten. Yani atlet ve külotla dışarı çıkarılıyor bunlar. Yan komşumuz "****" abisi. Onlar onu çıkarıyorlar, diyor ki, süt kardeşler ikisi aynı zamanda, diyor ki kardeşim vurulmuş, gidip bakabilir miyim? Buraya bir dipçik yemişti, ben gördüğümde şöyle yüzü komple şeydi ve hiçbir politik düşünceye sahip değiller bunlar. Çünkü ekonomik olarak çok kötü durumdadılar, sadece hayata tutunmaya çalışıyorlar. Yani desem ki sağ, sol, yok şu, hiçbirini

gerçekten değil. O kadar net biliyorum onları. Çok ağabeyimi falan dövüyorlar, öldürmeye götürüyorlar. (Gülüyor.) Biri diyor ki, götürün, öldürün! Ne yapıyorsunuz falan diye. Yolda biri, bu iki sıskayı ne yapacaksınız, diyorlar. Kafasına sıkacağız caminin orada. Biri diyor, boş verin, bunlardan bir şey çıkmaz. Biri, boş verin, demesinin, iki dudağı arasında, kurtuldular, öyle kurtuluyorlar. Ondan sonra ağabeyimi de göndermedik bir süre, bizde kaldı. Tabii o taziye süreci çok zordu, benim evimde kuruldu, Ofis'teki evde. Onlar bizde kaldı, hepsi. Uzunca süren... Sonra bayram geldi, tekrar döndüğümde, gittiğimde şok olmuşum. Her evde kurşun! Kapıda, kapılarda, demir kapılarda, böyle *** hatta. Anne kalmayın falan dedim onları aradım ama evimiz buralar dedi, niye kalmayayım? Bir hafta geçmedi, bir gün kapımı çaldı. Kim o, diye sorduğumda, ağabeyimin ve annemin sesini duyunca, dedim, bir şey olmuş. İşte onlar yan komşularla birlikteyken, çatışma çıkıyor ve ağabeyim taksi çağırıyor. Annem yürüyemiyor. Çünkü benim annem bastonla çok zor, iki bastonla bile çok zor yürüyor. Sekiz, dokuz kişi bir taksiye zor sığmışlar ve annem anlattı, kızım ateş yağıyor! Kızım ateş yağıyor! Ateş yağıyor dediği, kurşun! İnsanlar Sur diplerinden gidiyor kurşun yağa, yağa. Yani öyle bir ortamdan çıktılar. Kim nedir? Kim kimdir? Bilmiyoruz dediler yani. Öyle bir ortamdan gitmişlerdi. Göndermedik daha. Aradan bir ay geçti, bir süre geçti, tam hatırlamıyorum, çok hatırlamak da istemiyorum zaten. Bir gün, dokuz saatlik bir şey olmuş, ara, hani gidebilirsiniz, diye. Ağabeyimle, kardeşim gitmiş. En küçük kardeşimle, büyük ağabeylerimden biri. Ben, haberim yok. Benim de 10.00'da haberim oldu. Hatta gidelim, ağabeyimler falan alalım dedim, bilmem ne. Biz gittik, geldik dedi, kardeşim. Kardeşim de güvercin besler. Güvercinleri vardı o orada bir sürü. Gidiyorlar, kardeşim diyor ki, güvercinlerimi alacağım, haberiz olsun. Tamam, diyorlar. Karşı komşumuzun üstünde bir sürü asker ya da polis ya da bilmiyorum neler? Bilmiyoruz yani neler? Bu taraflarda, her yerde. Birkaç tane sıkıyorlar, kardeşimin sağından, solundan geçiyor. Ya, ben söyledim size, haberiniz var, ben şunu alıp, çıkacağım yani. İzin de vermiyorlar. Ve baş aşağı, döner merdiven evin salonun, evin karşı tarafını sonradan onarmıştık, salondan, yukarı döner merdiven çıkıyordu, oradaki odalardan da yukarı bir merdivenle çıkıyordu. O merdivenden çocuğu baş aşağı indirmişler. Hiçbir şey alamadan çıkmışlar. Sonra dedim ki, gidelim albümlerimizi alalım, yağlıboya tablolar var evde işte, babamın antika pikabı var, babama bir bohça hazırlamıştım ben onun kıyafetlerini, veremediklerim vardı. Onları almak istiyordum, hiçbir şey almadık. Çatışma devam ediyor, böyle böyle deyince, elin daha gitmiyor. Ne kalıyorsa, kalsın yani artık yapacak bir şeyimiz yok. Tabii önce o kadar zor gelmiyordu. Zaman geçtikçe daha zor geldi. Sonra bir gün haberlerde bir baktım ki, şeyler kepçeler, bazı evleri yıkıyor. Baktım ki, yıktıkları ev, bizim komşuların evi ve kepçede bizim evin

enkazının üstünde. Bizim evi yıkmışlar, onun üstünde komşularımızın evini yıkıyorlar. Kötü bir süreçti, çocukluğum gitti, hepimizin; babaannemin, babamın, bütün anıları gitti. Benim babamın doğduğu evdi orası. Biz başka ev bilmedik, taşınmadık, gezmedik yani. Hepiniz orada doğduk. Onardığımız bölümleri kendimiz onardık, kendi ellerimizle yaptık birçok şeyi. Bizim toprağımız yoktur, bir köy, benim annem de merkez köylüdür. Böyle bir toprağımız, bir şeyimiz yoktu. Benim babamın bir maaşı ve ağabeylerimin kendi kazançlarıyla güzel bir hayat sürdürdük. Biriktirmedik, yapamadık, edemedik belki ekstra bir şeyler ama eğitimimizi aldık, karnımız doydu. Yani bizim için yeterli bir süreçti. Ben zaten, fazlasını neden ister insanlar, bilmiyorum. Ama bize ait her şey silindi orada. Çünkü her şeyimiz oradaydı. Bir köyümüz yoktu, bir beldemiz yoktu, başka bir şeyimiz yoktu, sadece evimiz vardı. O evde bizim için normal bir ev değil, canlı bir evdi yani düşün bizim için canlıydı. Benim babam beş yaşındayken, diktiği dut ağacının gölgesinde büyüdük. Salıncakları ona bağlanan, kocaman kocaman salıncaklarla. Ben beş-altı yaşlarındayken ektiğimiz sarmaşık bütün evin duvarlarından sarkardı. Komşuların evlerine kadar, her yeri, her yer yemyeşildi. Avlumuzu yıkar, otururduk, kahvaltımızı yapardık. Kapı açık olurdu, konu komşu herkes birlikte otururdu, birlikte yerdi. Ondan sonra annem büyük bunalıma girdi. Çünkü annem çok sosyal bir kadın, sohbeti çok sever, komşu ilişkileri çok iyidir. Yeni hayatına adapte olamıyor. Ne o, ne oradan çıkan hiç kimse. Komşularımız diyor mesela "****" var. Her gün, her gün diyor, sabah uyanıyorum. (Gülüyor.) Kahvaltı öncesi gidiyorum bir Sur'a kokluyorum, geri geliyorum. Evi uzak olmasına rağmen. Bu süreçte, halk da yıprattı insanı, bazıları tabii. Kiralar arttı, zulüm yani, insanların bir kısmı da kendi halkına zulüm yaptı. Yani mesela, benim eşim de Sur içinde. Onların da evi karargâh olarak kullanılmıştı, bizimki de. Onlarınkini biliyoruz ki, oradaki adı her neyse o güvenlik birimleri, görümcemin çeyizinden, pet şişedeki suyu, hadi suyu anlarsınız içmişlerdir. Çünkü logarı var onların, depoladıkları yer. Ev üç kat, büyük, depoluyorlar aynı zamanda preslenmiş odunlar gelirdi, onların hepsi yakılmış herhalde ki, yok ortada hiçbir şeyi. Bu bahsettiğim rakamlar çok fazla, az değil yani, çok çok fazla miktarda. Kaşık yok, tencere yok evde, ya o kadar komik şeyler ki, görümcemin çeyizleri yok. Benim arkadaşlarımdan birinin eşini, güvenlik başında bekçi gibi bir şey varmış, ya işte oradaki enkazlar getirilip, üniversiteye yakın bir yere dökülüyormuş. Eşine demişti, bazen battaniyeye sarılı ayaklar görüyorum enkazın içinde, diye. Çok zordu. Yani insanlığımızdan utandığımız, insanlığımızla sınıdığımız rezil bir süreçti. Çok kötüydü. İlk başlarda evde hiç yemek yapamadım. Çünkü her türlü ses geliyor. Hiç yemek yemiyoruz, edemiyoruz, hiçbir şey yapamıyoruz. Sonra bir bakıyorsun ki, bomba patlıyor ve ben çocuklarıma yemek pişiriyorum. Yani garip bir şey. Çok garip. Hakikaten

insanlımızdan utandıığımız bir dönemdi. Ezberlerimiz bozuldu, inandıığımız değerler değışti, anlamadık neyin, ne olduğunu. Sonra zaten kanaatim, bu zaten anladıklarımızı da inandıklarımızı da aşan bir durumdu, diye düşünüyorum yani. Hem her taraftan darbe alındı. Yani senin halkın yani, kendi insanım dediğın insan, komşusunun evine hırsızlığa girdi, görüldü yakalandı. Askerin yaptığı, polisin yaptığı, yani böyle duvarlara duvarlara çarpıyorsunuz "****" Hanım. İnandıığımız değerleri kaybettikçe, duvarlara duvarlara, sağdan çarpıyorsun, soldan çarpıyorsun. İnandığınız her şeyi kaybediyorsunuz. Kötüydü, çok kötüydü, hala devam ediyor. Ağabeyimi hiç unutmuyorum, kıştı ve gelip şunu dedi, kokuyor, insan kokuyor. Kış olmasına rağmen, yaz değildi. Daha sonra lağımlardan cesetler çıktığını duyduk. Yani kötü bir süreçti. Tabi birebir içinde yaşamadım bir kısmını ama duyuyorduk. Birçok kişi bir sürü şey söylüyordu. Oraya gönderilenler de kurbandı. Kurban seçip gönderdiler çünkü onlar da gitti, garip bir süreçti.

Caminin hemen önündeydi ama hepsi gitti. Yani o bölge de zaten şey de görüntüler vardır. Haberlerdeki görüntülerin bir kısmı ilk bizim oradan, çok garip biliyor musunuz? Ben mesela bayram için gittiğimde şaşırımdım. Sokakların üstüne brandalar çekilmiş, kum torbaları dizilmiş. Bunlar, buraya kamyonlarla geliyor. Peki güvenlik güçleri görmüyor mu? Çok. (Gülüyor.) Şaka gibi. Yani el birliğiyle bir sürü bir şey oldu, bilmiyorum yani. Dediğim gibi, ezberlerimiz bozuldu yani kötü bir süreçti. Utandık birçok şeyden, kendinizden de utandık, insan olmaktan utandık yani. Ekmek almaya giden çocuklar vuruldu, onlardan utandık,. Her gün arıyordum oradan birilerini, yer buldunuz mu, lütfen bana gelin, diye. Her gün. Arkadaşlarım, çocukluğumu geçirdiğim insanlar. Bir gün eşim dedi ki, yeter artık sen kendini mahvediyorsun, bu kadar değil dedi. Yani çok yıprandın. Dedim, kabul etmek zorunda değilsin, annene gidip kalabilirsin. Yani ikimiz birlikte yaşıyoruz evet ama ben başka şekilde davranmam. Ben, ben buyum! Gerçekten sana da bunu dayatamam ama git annende geçir bu süreci yani. Bu, buyum yani. Hatta çok şey duyduk, çok gelecekler işte daha büyük kabuslar olacak. Eşim dedi ki, çocukları ve anneni al, şeye git, Mersin'e, kalmayın burada. Kuzenim hamileydi, o korkaktır da zaten. Mizaç olarak da kardeşimin eşi korkaktır böyle. Hatta kardeşimin eşine, İstanbul'a dedim, gelme. Ondan sonra o da gelmek istemiyordu, zaten korkuyor onlar. "****" öyle çok korkar. Abla lütfen, gidelim, ben gelmiyorum dedim. Yani sen ne biçim, eşim bana dedi ki, sen ne biçim annesin? Senin çocuklarını hiç düşünmüyor musun? Buradaki herkes çocuğumuz ama diğer çocuklara ne yapacağız, dedim. Onlar da çocuk değil mi? Biz de gitsin ama hepimize gücümüz, herkese gücümüz yetmiyor, dedi. Biz en azından kendi çocuğumuz var. Gidemedim. Belki iyi bir annelik yapamadım. Belki doğru davranmadım, bilmiyorum ama yapamadım yani

gidemedim. Bir gün, evimiz Sanat Sokağı'na yakındı, çocuklar çok mızızlandı, dedi ki, biraz dışarı çıkaralım. Bir böyle, bir tur attıralım. Çünkü küçük ikisi de. "****" bir yaşındaydı, "****" üç buçuk yaşındaydı. Annem onu tuvalete götürmemi istedi, ben dedim ki, sen indir çocukları ben geliyorum. Annemi tuvalete götürdüm, içeri getirdim, ayakkabımı giydim, aşağı indim. Aşağı indim bir baktım ki, iki çocuk kucağında, nasıl koşuyor eve doğru. Anladım, çatışma başlamış, sesler geliyor. Çocuğun birini ben aldım, birini o; koştuk hemen yukarı. Ve tanrım bu, çocuk var orada! Başka çocuklar da var orada. Ve şey yapıyor, o çıkıyor, ben tutuyorum. Sen dur, ben gideceğim diyorum. (Gülüyor.) O beni çekiyor, utandık biliyor musunuz? Kendi çocuğumuzu kurtarmaktan utandık! Yani. Ne oldu oradaki çocuklara? Bilmiyorum. Sonra gittik kaçmış. Kaçan var, eden var ama utandık yani. Kendi çocuğumuzu tek kurtarmış olmanın eziyetini yaşadık, rezilliğini yaşadık. Dörtüol'dan aşağı gidemiyorum ben "****" Hanım. Ayağım gitmiyor yani. Şimdi makyaj yapıyorlar oralara, bir güzel. Herkes de ayılıyor, bayılıyor. Bizim gelinimiz bile. (Gülüyor.) Kardeşimin eşi bile, ay, diyor burada oturulur mu? Ben dedim, sen oturmuyorsun zaten (Gülüyor.) yani. Şimdi keşke orada ev olsaydı, diyor. Şimdi popüler olmuş ya, öyle. O şeyi geçmişler. Sadece makyaj yapılmış, kanlarını üstüne, başka da hiçbir şey yok yani.

Unutmuyoruz ki! Yani. Ama bir şeyi daha iyi öğrendim, kim olursa olsun, hiçbir şey çok güvenmemek gerektiğini. Ben hayatım boyunca politikanın içinde yer alamadım biliyor musunuz? Çünkü dayatmaları yüzünden. Çok eleştirildim, çok umurumda da değil, ben de çok eleştirdim. Yani bir şey yapıyorlar, a hah o başkandır, bu denmez. Neden denmez? Yani bir peygambere tapmayla, inandığınız bir şeye tapma arasında ne fark var? Nasıl insanlar bu kadar rahat her şeyi kabul edebiliyor? Ben böyle çok entelektüel biri değilimdir, tahminimce. Öyle bir şeyim yok. Hani böyle sabah, akşam okuyayım da şunu da... Böyle bir şey yok. Hayatı kendimce yaşıyorum ama insanların kayıtsız şartsız bir şeye boyun eğmesini kabul edemiyorum. Benim bağımlılığım yoktur biliyor musunuz? Bir çay bağımlılığım var. Sırf bu yüzden sigara içmiyorum. Sırf bağımlı olma psikolojisi beni rahatsız ett... Ama o tabuyu da yıktım. Yani içtim birkaç tane. Sırf böyle hani keskin şey kalmasın, diye. Bazen diyorum, acaba rahatlatırsa, başlayayım diye, ne dersiniz? (Gülüyor.) İyi geliyor mu psikolojiye? Çünkü zor bir hayatım var. Zor yaşıyorum. Belki iyi gelirse, denerim bilmiyorum. İçebilir miyim? Onu da bilmiyorum ama ilk sigarayı babam bana içirdi. Baba ne buluyorsun? Sigara içilirdi biz küçükken, sizde de öyle miydi? Bilmiyorum. Babam içer falan böyle duman altı olurdu. Bir gün dedim, ne buluyorsun? Gel kızım dedi, yaktı bir tane ağızma koydu. O şey çok canımı yaktı böyle, ben de derin

çekmişim herhalde. Ondan sonra hiç içmedim ama evimde içirtmiyorum. Bahçe var, balkon var, içen içsin ama evin içinde hayır. Kokuyor, sevmiyorum. Öğrenciyken de iki yıl yurttta kaldım, iki yıl eve çıktım. Evimde de kendi odamda içirmiyordum. İşte arkadaşlar; küsüyordu müsüyordu. Küsün, diyordum (Gülüyor.) içmeyin odamda.

Çocuklar doğdukları günden bugüne, başıma gelen en güzel şeyler. Aslında hiçbir zaman benim çocuğum olsun istemedim ve ikisi de kaza eseri, öyle diyelim. İkisinin de hamileliğini öğrendimde ağladım. "****" hamileliğimi öğrendiğimde; yüksek lisansı bitirmeye iki-üç ay vardı. İkimiz de işsizdik, çok zordu. Ben mutfak masrafımla, arazi parasını çıkarıyordum.

İkimiz de çalışıyorduk eşimle, asgari ücretle. Yüksek lisans yaparken sıkıntı çıktı. Onu da işten çıkarttım, ben de çıktım. Son maaşımla gidip, eşimi dershaneye yazdırdım, KPSS için. Hatta sen, dedi. Dedim, ben formasyon var, yüksek lisans yapıyorum. Hani hastane mastane de iş bulabilir ama sen felsefe. Maalesef bu ülkede para etmiyor yani. Maalesef! "****" mezunu. Onu KPSS'ye maalesef. O da hazırlandı. Eşim de çalışıyor. Eşim meslek danışmanı. O da tabii bir süre, iki yıl biz çok zorluk çektik ve bu zorluk içinde benim "****" hamile kaldım. Yüksek lisansı bitirmeme iki ay falan vardı. Bitti ama o süreçte de. Hamileliklerim zor. Bizde kan uyuşmazlığı da var. Benim tansiyon problemim var sürekli, kanamalar, bayılmalar, çok sıkıntılı geçiyor. Ama geçti, bitti.

Çok güzeldi her şey. Doğmasına bir ay kala, ilk defa otizm olabileceğinden şüphelendim. Konuşma, sekiz ayda anne, dedi. Her şeyi çok iyiydi. Otizmin ne olduğunu ben biliyorum "****" hiçbir şüphem yoktu. Hiç, o kadar iyiydi ki ve ben ona bir günde sırtımı dönüp uyumadım. Onunla birlikte uyudum. Böyle şey yapar ya, bilmiyorum belki yanlış yapıyorum. Çocukların odası ayrı olsun, şuyunu olsun, buyu olsun, bende o yoktur. Ne bileyim? Ten teması olsun, çocuklarla anne arasında bir ten teması da olsun. Onun meyvesini de görüyorum şu an. Çocuklar çok sevgili dolu, zarar vermeyi bilmiyorlar. İkisi de öyle yani çok farklılar, çok güzeller. Bütün çocuklar öyle ama. Bir gece her şeyi dizmeye başlayınca, otizm olabileceğini düşündüm. Korkunç ağlıyordum o sıra. Doktora yapıyordum, hamileydim, eşim Mersin'deydi. İşi oradaydı, bizim evimiz orada, ben annemlerde kalıyorum. Ağabeyimi hiç unutmuyorum, üzülme, sabah olsun gideriz doktora. Bu kahrettin kendini, şey yapma hani sabah olsun... Ağabeyime bir tek şey dedim, sabah olmayacak bugün ve benim için olmadı, aynı sabahlar. Yani eski sabahları uyanmadım. O şüpheden sonra, asla eski sabaha uyanmıyorum. Çocuğunuz var mı,

bilmiyorum. Çocuk çok, nasıl ev, kitap okuyan canımız var mı bilmiyorum. Çok çocuk...(Gülüyor.) Çocuk çok başka bir şey. Çok farklı bir duygu. Önce yok, dediler. Doktora götürdüm. Sen çocuğunda bir şey mi arıyorsun? Dedim ki, bakın ben çocuk bilmiyorum, bizim evin küçükleri ben ve kardeşimdik ama bir şey sanki yolunda değil. Yani bir şey yolunda gitmiyor ve bir gün fark ettim ağlama sesi, git gide değişiyor, başka çocuklardan farklılaşıyor. O canımı çok yakmıştı. Üniversitede çok ilgilendiler, emin olamadılar, önce yok dediler, atipik otizm dediler. Devlet hastanesinde yok dediler, özele götürdüm yok, dediler. Kaldım böyle, en son İstanbul'a götürdüm. İstanbul'da bir çocuk psikiyatristine. O tanıyı koydu. Tanıysa tabii, bilmiyorum. Ondan sonra hayat zorlaştı. Çok kötü bir süreç geçirdim. Yüzümü günlerce yıkamadığımı bilirim, hiçbir alışveriş yapmadığımı bilirim, pijamadan başka hiçbir şey giymediğimi bilirim, herhalde hala öyleyim. (Gülüyor.) Zordu yani "****"te de zordu. Sonra biz tekrar bir Mersin'e gittik. Burada çok bunaldık çünkü. Biraz "****" emrivaki yaptı gerçi, gelmeyeceğim falan dedim ama iyi oldu. Çünkü annemin işgaliyeti, yakınlarımızın işgaliyeti, fark etmiyorlar ama insan, insana çok işgal ediyorlar ve en çok insanın sevdikleri insanı yaralıyor. Benim annem bile, sen okul okuyorsun, o yüzden çocuk böyle oldu, sen okula gitmeseydin, bu çocuk. Okula dediği de iki saat, üç saat derse gidiyorum. Onu da ya anneme ya kayınvalideme bırakıyorum. Yani herhangi bir bakıcı falan bakmadı benim çocuklarıma. Benim elimde büyüdüler ve koşa koşa mesela, ders bitince arkadaşlar bazen çağırıyorlar. Yok yok benim çocuğa yetişmem lazım. Böyle koşa koşa geliyordum, onların yanına. Öyle işte. Hamile olduğumu öğrendiğim gün, ha doktorayı kazandığım günün akşamı hamile olduğumu öğrendim. Doktora da hemen, doktora sınavını kazandım hem bir de gönlüm buradaydı çünkü ama kendimi asla oraya ait hissetmiyorum. Benim galiba böyle takıntılarım mı var nedir? Bilmiyorum. (Gülüyor.) Aslında ait olmayı da sevmiyorum, bir şeyi de bana, mülkiyet duygusunu sevmiyorum ama herhalde ruhum buraya ait gerçekten.

İsimlerini ortak koyduk. İki isimden nefret ederim ama adalet olsun dedik. İkisinde de iki isim var. Birini eşim, birini ben koydum. Tabii genelde benim dediğim çağırılıyor. (Gülüyor.) Daha çok benimle zaman geçiriyorlar. Aslında bir de zor bir şey, ilkokul dönemi gelince başladı ve şu an sekiz buçuk yaşında. Bir yıl da zorla anaokuluna baskı yaptıra yaptıra gönderdim. "****" bilmem nelerle. (Gülüyor.) Benim eşim çabuk vazgeçer. Aslında her şeyden çabuk vazgeçiyor. Çok böyle radikal uçları vardır ve çabuk döner, çabuk bıkar. Benden bıktı mı bilmiyorum, bu kadar zamandır; niye bıkmadı onu bilmiyorum. (Gülüyor.)

Ben de vazgeçmem! Bir şeye inanıyorsam vazgeçmem yani peşindeyimdir. Yani hızlı ilerlemeye bilir ama bırakmam.

Onu bir yıl daha gönderdik. Sonra ilkokul dönemi geldi. Bize normal köy okulu çıktı. Bir-iki götürdük ısrarla, öğretmen de iyiydi önce. İşte uyumlu değil falan diye şey yaptı. Birçok okul var, özel eğitim alanında çok yetersizlik var. Her taraf para tuzağı olmuş. Çocuklar üzerinden korkunç paralar kazanılıyor. Kaç öğretmenle gırtlak gırtlığa geldiğimi bilmiyorum ben yani. İlkokulu bıraktık geçen sene. Onu bir götürdüğüm rehabilitasyon merkezi var, onun gittiği kurum, orayı onun okulu yaptım, yarım gün. Biraz benden bağımsızlaşsın istiyorum çünkü. Yarım gün, önce ben, sonra bir tane abla ayarladık ona. Ablayla birlikte günde bir-iki saat derse, bir saat spor salonunda vakit geçiyordu. Bir saat işte abla onunla ilgileniyordu, oyuncaklarla falan. Orası yarım gün onun okulu olmuştu kışa kadar. Kıştan sonra pandemiyle birlikte zaten ben ikinci dönem hiç göndermedim yani yasaklanmadan önce de göndermedim çocukları. O zamandan beri birlikteyiz evde. Kavga ediyorlar, anlaşıyorlar, geçiyor zaman ama çok yoruluyorum. Çok, yani "****" biraz geriledi çünkü ne kadar olursanız olun, çocuğunuza çok diretemiyorsunuz aslında. Diyorsunuz ki, yaparım. Ben mesela ilk "****" ben elimden, ben çocuğumu kurtaracağım. Hiç kimseye ihtiyacım yok falan. Ama aslında en çok siz iyi biliyorsunuz farkında olmadan. Kolunuz, kanadınız kırılıyor. Çok hiperaktif zaten. Küçük de ona bakarak aynısını yapıyor. Burası iyi, okulundan en azından kimsenin sesi yok. Bana alttaki rahatsız oldu, şu ses geldi, bu geldi, bu tarz şeyim de yok. Komşularımız da iyi birkaçı, iyi aram birkaçı. (Gülüyor.) En azından yanımdaki iyi, bu taraftaki de iyi, o da Almanya'ya git gel yapıyor ama bu taraftaki de iyidir. Şey yapmazlar. Gideceğini biliyor mu taraftaki de iyidir şey yapmazlar "****" konusunda bana sıkıntı çıkarmadılar bugüne kadar hiçbir şekilde. Hoş çıkaramazlar da çıkarsalar da onlar bilir. (Gülüyor.) "****"ı hiçbir zaman eve kapatmadım, hiçbir zaman. Her yere götürüyorum, markete gidiyor, istediğini alışverişini de yapıyor. Evde de öyle ama konuşmada gerilik var işte, konuşamıyordu zorla başlattık konuşmaya. Ben, Mersin'de de iyi bir eğitim merkezi yoktu. O yüzden bir sene boyunca iki çocuğu aldım, eşim orada kaldı, ben gelip annemde kaldım. Her gün ben sabah erkenden çıkıyordum, tüm gün okuldaydım. Öğlen gelip, görüyordum biraz onunla ilgileniyordum. Baktım geriliyor, onun için bir abla tuttum bu defa. Çünkü annem yaşlı, edemiyor. En azından oyun oynasın, zaman geçirsin, o şekilde geçti o dönem yani zor. Yani bilmiyorum, herkesin hayatı zordur da (Gülüyor.) benimki bana görünüyor en azından. Konuşma geriliği, öyle işte tekrarlayıcı davranışları falan çok yoktur. Daha yeni kendi iş yapamayınca bazen böyle yapıyor, ediyor. Spor alanında üstün yetenekli, dengesi çok

iyi, kendi kendine yüzmeyi öğrendi. Paten aldım geçen hafta, yarım saat sonra pateni sürdürdü. İlk defa ayağına taktı, yarım saat sonra sokağa çıktı çocuk. Yani dengede falan çok iyidir. Ona, o böyle adrenalini tatmin edecek salıncaklar falan yapıyoruz, üretiyoruz işte eşimle bir şeyler. Trambolin falan evde var. Sürekli zıplasın, enerjisini atsın. Dokunmayı çok seviyor aksine ve dokunulmayı. Özellikle bana. Var ya, biz, onunla her gece onu uyuttuğumda, yanağımı okşar, saçımı öper, koklar beni, ben de onu koklarım, aynen. Uyku problemimiz var bazen. Doktorların verdikleri psikiyatri ilaçlarını kullanmıyorum. "****" verdiler, Avrupa'da falan toplatılmış. Herhalde, yani ilaç işin şeyini bozuyor galiba masumiyetini bozuyor. Daha riskli şeyler yapıyor, bilmiyorum. Şimdi birkaç yağ var verdiğim destek amaçlı, bitkisel yağlar. Yağın faydasını görüyorum. Burada legal değil, burada sadece tohum yağı legal, onu kullanıyorum. Onun bile faydası var konuşma üzerinde, gece uykuda. Evet, bununla ilgili çok yazı falan okudum, çok makale okudum, kendim karar verdim ve başladım. Faydasını da gördüm. Eğitimle ilgili şimdi ne yapacağız? Bilmiyorum. Onların okulları açıldı ama gönderemiyorum, korkuyorum biraz. Pandemiden ötürü. Şimdi zaten çok zayıf, böyle, ikisi de çok zayıf çocuklar. Yeme sıkıntısı vardı biraz, her şeyi yemiyor. Kuş besler gibi besliyorum onu, işte böyle biraz tereyağı, biraz şu yağdan, biraz ondan bir şeyler yapıp, onu beslemeye çalışıyorum. Aksine, otizmin aksine çok sosyal bir çocuktur. Yeter ki onunla iletişime geçsinler. Kurallı oyun çok oynamayı bilmiyor ve sevmiyor. Ama koşmayı sever, birlikte bizi... mesela top oynayan çocukların arasına girip, toplarını alıyor, onlarla oynamak istiyor. Bisiklete sürenlere katılıyor, bisiklet biniyor ya da işte scoterlı onlara katılıyor. Aslında çocuklar biraz ilgi gösterse, daha çabuk açılır, buraya gelmemin asıl sebebi oydu ama buradaki çocuklar öyle değil. Değil yani. Mersin'de de öyle değil, Mersin'de Suriye'deki çocuklar daha sıcaktı.

Suriyeli çocukları çok dışlıyorlardı ama ben çocuklarımı, Suriyeli çocukların yanına götürüyordum. Çocuklarım, onların çocuklarına benzesin istemiyordum ben. Hiç unutmam bir gün Suriyeli bir çocuk elime çarptı, korktu çocuk, dehşetle geri çekildi. "****" dan bir yaş büyük, o zaman beş, altı yaşında bir çocuk ve öyle yaptı. Benden korktu. Benim ona bir şey söyleyeceğimi... Oğlum bir şey olmaz, dedim, sıkıntı yok. Hala böyle tedirgin, oyna, dedim. Baktım, tuttum elinden havuzda "****" elini ona verdim, oynayın, dedim. Ondan sonra o çocuk onunla oynadı. Spor sahası vardı orada, Suriyeli çocuklarla oynamaya da götürüyorduk. Çok güzel sahip çıkıyorlardı ama maalesef o sitede oturanların çocukları yani o çocukları nasıl o hale getirmişler, bilmiyorum.

Tabi gruplar var takip ettiğim, üyesi olduğum birkaç grup var. Tabi ki her şeyi biz araştıramıyoruz, onlardan da öğrendiklerimiz var. Ben bir ara çıldırmıştım, habire bir şeyler okuyordum, habire bir şeyler okuyordum. Uyumuyordum, günlerce uyumuyordum hatta. Hani diyorlar ya kabul edin, kabul edin, oo palavra yani. Onu etmek minimum iki yıl sürüyor. Çünkü sözde ediyorsun ama, ama yüreğiniz kabul etmiyor. İşte sizi anladık falan diyorlar, ben hemen orada bir bir şey diyorum, durun diyorum, anlamazsın. Kimse bana ben seni anlıyorum, demesin, diyorum. Anlamazsınız yani. Yaşamadığınız şeyler üzerinden şey biçmeyin yani.

Var, ailelerle bazen görüşüyoruz, ediyoruz. Hatta birkaç ailenin bana dediği bir şey var. Biri var mesela, Rizeli bir kadın, sen nasıl bu kadar güçlüsün, ben yapamıyorum, sürekli antidepressan kullanıyorum. Çok da hoş bir kadın ve çocuğu da o kadar, Allah'ım dünyanın en tatlı çocuklarından biri. Onun, dedim senden başka çaresi yok, bunu unutma. Yani bu güç veriyor insana. Başka hiçbir şey değil. Elbette ki öyle oluyorsunuz ki, bir anda böyle yerin yedi kat dibine çarpıyor, hatta çarpıyorsunuz, bir boşluk gidiyorsunuz gidiyorsunuz ve çarpıyorsunuz yani. Bir anda çok güçlü oluyorsunuz, her şeye gücünüzün yettiğine inanıyorsunuz. Garip bir duygu karmaşaları, anneler de çocuklar gibi biz de yaşıyoruz işte. Ama onlarla çok sık bir araya da gelmiyorum hepsi de bana şunu diyor, şükret. Diyor, onun sayesinde çıldır... Ben çocuğumun, zaten cennet cehennem kavramına falan inanmıyorum, ben çocuğumun üzerinden verilen bir cenneti de kabul etmiyorum, böyle bir şey de istemiyorum. (Gülüyor.) Yani o yüzden çok anlaşıyorum birçoğuyla. Hepsi dine bağlı, Allah böyle vermiş işte, şunu şöyle yapmış, ben bunu kabul etmiyorum ya. Etmiyorum, istemiyorum. Belki onlar bizden daha çok evrimleşmiş, biz anlamıyoruz yani. Hayatım boyunca, mesela klasik sınavlarda çok iyiyimdir ama test tarzı sorularda çoğunlukla iki- üç cevap buluyorum ve mantıklı buluyorum ve onlara da söylüyorum. Bana böyle aptal gibi bakıyorlar zaten. Böyle şey mi olur, diyorlar. Ama bu da doğru, bu bunun da burası doğru, diyor. Hocam ben de normal olduğuma inanmıyorum. Gerçekten inanmıyorum. Yani o kadar baskıcı bir anne, zor bir hayattan, küçüklüğümde beri evin annesiyim ben. Çocuk, ablam gittiğinden beri o evin annesiyim. Zaten ilk senede üniversiteyi kazanmadım, resimde çok yetenekliydim, bıraktım yıllardır yapmıyorum. Şimdi ne durumdayım, bilmiyorum. Dünyanın bütün bilgisi müzik olarak bana verin ben asla unutmam. Oturup ezberleyemem ama müzik olarak verin bana, ben hepsi, hepsi kalır bende, hiçbir yere gitmez. Yeter ki o tınıyı bir daha duyayım, hepsini dizerim. Mesela oturduğum alanı, elimde değil, fayansları sayarım. Bu fayanslar kaçlık? Bu alanın eni şu kadar metrekare, şu duvar şu kadar metrekare, bu herhalde birçok kişide vardır bu.

Söylediğimde bana garip garip bakarlar. Mesela, dağa bakarım, a derim, şurada bir insan yüzü var, bak şu şöyle yapmış. (Gülüyor.) Hatta arkadaşım da diyor ki, sen ne içiyorsun, bana da ver. O anda. Zaten, Yüzüklerin Efendisi'ni ilk izlediğimde, ilk şunu dedim, a dedim, benim gibi rüya görenler varmı. (Gülüyor.) Nasıl ya, evet, diyorum. Ben anlatırım mesela ağabeyim gülerdi. Hala diyor, ne içiyorsun, nasıl görüyorsun? Ben de diyorum ki, sizin yönetmen iyi çekmiyor, benimki iyi. (Gülüyor.) Var bence bende de bir şey var. Ne, bilmiyorum? Adı nedir bilmem ama vardır yani. Çünkü herkes bana şunu söylüyor, sen normal değilsin. Ben de diyorum, değilsem değilim yani olmak da istemiyorum. (Gülüyor.) "****" da mesela ben hep diyordum, görmediğimiz dalgaları görüyor, molekülleri görüyor, moleküllerin yapısını gördüğünü biliyorum çocuğumun. Mesela araba geçiyor, arabanın içinde bir şey oluyor, bakıyorum izliyor ve hepsine farklı bakıyor. Yani, o moleküllerin yapısını görüyor o çocuk. Ben bunu biliyorum. Bunu test etmelerine gerek yok. Edemezler zaten. Ya da rüzgâr esiyor ya yüzüne, böyle yapıyor, duruyor, o onun her dokunuşunun, artık dalgasını mı ayarlıyor, neyini hissediyor, bilmiyorum. Seslere karşı çok duyarlı, koku ve tat... Ben de öyleyimdir, mesela bir yemek konur önümüze, herkes löpür löpür yer, ben derim ki: bu yemek ekşimiş. Bu bugünün yemeği değil. Çok mutfakta da bu konuda tartışmaya... Diyorlar ki, bir şey yok. Hayır diyorum var, bu yemek bugünün yemeği değil, bu yemek kokmuş derim ama anlamaz diğerleri. Benim annem de öyledir o da anlar, ben de anlarım. Kokuda çok iyiyimdir. Mesela, hamileyken herkes yemek kokusundan tiksindir, ben insan kokusu, insanların kokularını bilirim ben. Ayak seslerine göre insanları ayırmayı biliyorum. (Gülüyor.) Herhalde herkeste vardır bu. Mesela, bizim eve gelenlerin, kapıyı kim nasıl kapatır, kapatış sesine kadar, a şu ağabeyim geldi ya da babam girdi öyle algılardım. Ya da ben onlara taktığım için öyle geliyor, bilmiyorum. Tabi ki çok daha farklı, daha frekansları, çakraları açık yani. Çocuk bizim görmediğimiz boyutta şeyler görüyor. Ve bence şanslı ama bu hayatta, bu insanlarla bilmiyorum. (Gülüyor.) Umarım öğrenir. O kadar zor günler geçirdim ki, muhtemelen çok yüksek bir yerden atlamıştım. Çok düşündüm bunu çok çok çok çünkü onu, bana bir şey olursa bu hayatta nasıl kalır? Bir, bir yerde kaza geçirirsem, kim ilgilenir? Bana diyorlar ki, hani depresyondasın. Valla diyorum öyle hissetmiyorum kendimi ama belki öyleyimdir çünkü doğru bunu buluyorum ama öte taraftan düşünüyorum: bir çocuğum daha var. Sonra, o yüzden her nefes onun için önemli. Ben ona karar veremem, diyorum. Bilmiyorum, garip bir şey yani. Kendinizle ilgili belki çabuk karar verebiliyorsunuz ama çocuğunuz söz konusuysa, onun adına karar veriyorsanız. Hayır, yapamıyorsunuz bunu yani. Ozon tedavisi falan diyorlar, ozon tedavisi yaptıramayız, kimseyi dokundurtmaz. O ancak anestezi altında yaparız, onu da istemiyorum. Şey masaj falan çok yapıldı, evet sakinleştiriyor. Hatta ben de öğrendim

birçok masaj yöntemini, biz de yapıyoruz kızgın olduğunda. Ama onu kızgın olduğunda, en güzel sakinleştiren şey, ona sarılmam. Ona sarıldığım zaman o sakinleşiyor ve beni zaten, ben biraz üzüleyim, ay, diye sesim gelsin, annem, annem. Hiç dayanmaz, koşar hemen öper, gözümü açar bakar; damla var mı, yok mu? Dudağımı yukarı çekiyor eliyle böyle, hiç kıyamaz çok... Yani ben, bebeki böyle mutfağa falan giderken, bazen böyle bırakıyordum, aradan bakıyordum hani zarar verir mi? O zamanlar öpücük sesini çıkaramıyordum, bakıyordum, gidiyordu böyle yapıyordu eline, ayağına, yüzüne, hiçbir zaman zarar vermedi, hiçbir çocuğa. Ama artık bakıyorum o da çıldırıyor vuruyorlar, ediyorlar. Diyorum, oğlum sen de vur. Vur yani, kendini savun artık bu dünyada. Şeyi, saldırgan bir çocuk değil ama masaj iyi geliyor. Fizik tedavi anlamında hiçbir şey yapmalarına gerek yok. Çünkü zaten üstün bu konuda. Yani şey yok, çok dengede iyi, koşuda iyi, yüzmede. Şimdi havuz açıldı, bu sene açılmadı, gidiyor, ters ters yüzüyor, kendi durabiliyor yani. Kendi başına öğrendi. Hani ona buna bakarak da öğrendi ama kendi başına havuzda gidip birileriyle oynamayı seviyor ama i, u ses çıkınca, çocuklar ondan uzaklaşıyor. İşte o kötü ve çocuk da vazgeçiyor bir yerden sonra. Tek başına oynamayı tercih ediyor.

Çocukken en büyük hayalim pilot olmaktı. Çok seviyorum havayı, uçmayı. Ee hala, iki sene önce bungee jumping yapacaktım, fırsat olmadı. En kısa sürede yapacağım onu da paraşütçülüğü de. Lisedeyken ağabeyim, benim paraşütçülüğü çok seviyorum diye ilk defa Diyarbakır'da paraşüt kursu açılmıştı. Orada paraşütçülüğe yazdırdı beni ağabeyim. Tabii annem sağ olsun, asla, dedi, hiçbir şekilde. Zaten Pinokyo dedi, düşüyor, bir tarafı kırılıyor, bilmem ne. Asla izin vermedi. Şarkı söylemeyi çok seviyordum, hala seviyorum. En büyük hayallerimden biri bağlama çalmaktı. Annem onu da engelledi. Basketbolda, voleybolda, sporda, koşuda çok iyiydim, öğretmenlerim eve kadar geldi, annem izin vermedi. Şimdi zaten şişko bir kadın olarak dolaşıyorum. Çok da tın! Umurumda değil, onların güzellik anlayışları. Pilot ol, hep şey derlerdi: hostes ol, siz hostes olun, derdim, ben pilot olacağım. Derdim, ben uçağı kullanacağım, derdim. Amacım, ya yolcu uçağını değil aslında, böyle manyakça döne döne havada uçacağım bir şey istiyorum. Geçen şimdi, telefonum yanımda olsa gösterirdim, legolardan uçak yaptım ve fotoğrafını çekip altına yazdım, pilotluk hayallerim hala devam ediyor. (Gülüyor.) O, o duygu... mesela millet uçaktan korkar, ben gittiğimde böyle cama yapışıyorum. Çocuklara, çekilin çekilin, ben cama yapışıyorum. Çok seviyorum. Sudan korkuyordum ama yüzmeyi öğrendim. Giriyorum suya, o korkularımı yendim ama sadece ayaklarım yere basacak. Yani suya dalabilir miyim, bilmiyorum. O biraz fobim. Garip bir takıntım vardı, olduğum yerden, en yükseğe

çıkmaq isterdim hep. Bir, bir bilmiyorum megalomanlık mıdır nedir, adı nedir, bilmem. Severim ama yükseği seviyorum ben, çıkarım. Dut ağacımız, cebimi çekirdek doldururdum, en üst tepesine çıkardım, dalda oturup çekirdek çitlerdim. Yani insanlar, in aşağıya! İnmiyorum, derdim, burayı seviyorum. Hatta şey derlerdi, ya pilot olamazsan? Profesörün ne olduğunu bilmiyordum bile, diyordum ben de profesör olurum, var mı diyeceğiniz, derdim. (Gülüyor.) Ama hiçbir zaman öğretmen olmak istemedim, hiçbir zaman memur olmak istemedim, hiçbir zaman doktor olmak istemedim. Ve bana derlerdi ki, kiminle evlenmek istemezsin? Doktorla evlenmek istemedim, derdim. Neden, derledi. Çok gereksiz şeyleri var yani toplum onları öyle bir yere getirmiş ki, gereksiz bir megalomanlıkları var. Hatta hastanede falan geçici çalıştığım dönemlerde, bizim bölüm şefi vardı, böyle megalomanın teki, bilmem ne falan. Bir gün öyle konuşurken, siz kendinizi doğaüstü bir canlı olarak falan görüyorsunuz (Gülüyor.) hani. Sırf o statülerini kullanmalarından ötürü. Tabii ki herkes aynı değildi. Asla doktorla evlenmem diyordum. Çocuklarıma da hep derim, derler şu olsun, bu olsun. Yok diyorum, neyle mutlu olacaklarsa, o olsun ama umarım imam olmazlar, diyorum. (Gülüyor.)

Hayallerim var, bitmeyecek. En büyük hayalim, oğlumun düzelmesi. Tabloları yapmaya başlayacağım, yeni dersime başlayacağım, bisiklet süreceğim. Ehliyet umurumda değil, hala almadım, araba kullanmayı sevmiyorum belki alırım bilmiyorum, o çok önemli değil. O, daha geride benim için, önemli olan, bisiklet. Paten süreceğim çocuklarımla, makaleler yazacağım. Yani Diyarbakır kaç tane yeni kaydım var, Batman için 21 yeni tür kaydı verdim, Diyarbakır için 6 verdim, Muş için 15 tane yeni tür kaydı verdim. Bunlar benim için çok güzel. Bunlar, tabi bunları ben yaratmadım. Onda, orada varlar ama ilk kez ben açığa çıkardım. Bunlarla ilgili yayınları hazırlamam lazım. Zaman alacak. İnsanlar koş... Ben, hayatı çok koştura koştura olsun, gerek yok buna yani. Bir şeyleri çok koştura koştura yapınca bir şeyler elden gidiyor. Önceleri üzülüyordum niye atamam olmadı? İşte. Şimdi çok mutluyum, iyi ki olmamış, çocuklarımla ben büyüttüm. Yoksa "****" konusuna asla kendimi affetmezdim. Ben biliyorum kendimi asla affetmezdim. Hep derdim ki, ben olsaydım, olmazdı. Annesi ilgilenseydi, olmazdı. İyi ki olmamış, hiç de üzülmiyorum. Para kaygılarım hiçbir zaman olmadı. Hala yok. Çünkü eşim de işsizdi evlendiğimizde ben de. Yani hatta arkadaşlarımla şuyu vardı, şu, şu işi yapıyordu, bu doktordu, bu psikologdu, bilmem ne. Bana ne, diyordum işlerinden. Onlar biri biriyle tanışırken, mesela Hakkârî'de biri tanışırken, a falanca belediye başkanının oğlu, adınız ne, dedim, söylemedi. Belediye başkanının oğlu, bir daha dedim, adınız ne? Bir daha, belediye başkanının oğlu. Bana ne, dedim, adınız ne? (Gülüyor.) Yani insanlar neden böyle ikincilikli var olmaya

çalışıyorlar, anlamıyorum. Hayaller hep olur, mesela yaşlandık falan diyorlar, hayallerim bitince yaşlanırım. (Gülüyor.) Hayallerim daha var. Neden bu kadar yaşa takılıyorlar? Sayılara takılıyorlar? Anlamıyorum. İşte o arkadaşları konuşuyorlar, işte o diyor, ben burnumu yapacağım, şunu yapacağım, sen ne yapacaksın? Ben de diyorum ki, şuraya kampa gideceğim. (Gülüyor.) Şunu öğreneceğim, paraşütle atlayacağım, böyle. Diyarbakır'da birkaç köy var mesela, Türkmen Hacı denir ama o Türkmen Hacı değil, aslında Türkmen Acı'dır. Anneler hep öyle der, Türkçeleştirilmiş hali, Türkmen Hacı diye geçer. Mesela birçok kişi der ki, Türk Alevi yoktur ama anneler gerçekten Türkmen. Ne zaman göç etmişler? Muhtemelen şey, Horasan tarafından, onlarda araştırma falan çok. Çünkü çok aydın bir kesim o köy halkı. Çoğu yurt dışından zaten. Bir kısım Mersin, bir kısım İzmir. Onlar gerçekten Türk. Çünkü hatta şey derlerdi, biz Alevi'yiz, onlar Kürt. Diğerlerini algılamak de hani onlar Sünni bile değil, öyle ayırmazlar, çocukken anlamazdım da kargaşa yaşadım. Tabii büyüyünce anlıyorsunuz. Yani niye Kürt? Neden hani Sünni demiyorlar da neden Kürt diyorlar? Türkmen. Nereden biliyorum? Bir de üniversiteyken Azeri hocalarımız gelirdi, yeteri kadar akademik kadro yoktu. Bazen Diyarbakır'dan, bazen işte başka yerden gelirlerdi. Azeri hocalar konuştuğunda bir tek ben anlardım. Hatta ben Azerbaycan diye düşünüyorum ama Horasan falan diyorlar daha çok. Çok önce muhtemelen yerleşmişlerdir. Ermeni katliamı sırasında, hatta onlara sığınan Ermenileri de onlar koruyup, kollamış. Diyarbakır'da Meryem Ana Kilisesi'nde kalan bir "****" vardır. Anneannemin arkadaşıdır. Bunlar birlikte büyümüşlerdi. O da vefat etti zaten. Çok hoşgörülüdürler yani gerçekten o konuda, şovenistleri dışında tabii. O köyden ilk çıkan gelin annemdir Kürtlere verilen. Türk usulle verilen. Yer, gök inlemiş o zaman. Hem köyde hem babamın yakınları tarafından arkadaşları tarafından. Ama babam bu tarz şeyleri takan biri değildi. Babam aksine, mesela o zamanlar paranın ya da sınavın geçmediği dönemlerde, hatır gönülün geçtiği zamanlarda, benim babam annemin köyünden birçok kişiyi işe koymuştur ve mesela söylerseniz, annemden çok babamı severler. Annemin bütün akrabaları. Hepsi de babamı şey yapar yani.

Türkmen onlar şarabı köyde öyle. Diyarbakır'da kaç? Yedi tane mi ne var. İki tanesi galiba karışmış daha artık ama beşi öyle. (Gülüyor.) Tabi ki değil, babam çok yakışıklı, annemi görünce kesin aşık olmuştur. Aslında benim babam daha önce bir evlilik yapmış. Tabii annem bunu evlendikten sonra öğreniyor, bilmiyor. Babam boşanmış, anlaşılamamışlar yani. Daha doğrusu eşinin ailesiyle, annesiyle falan çok sıkıntı yaşamışlar, anlaşılamamışlar. Benim babaannem de zor bir kadınımış. Annem öyle diyor, babam da melektir diye anlatıyordu annesini. (Gülüyor.) Benim dedemin, şöyle anlatayım, dedem

köyün ağası gibi çok zenginlerinden, çok ağasıymış hatta o dönem öyle çok zengin bir adammış. Anneannem de köyün en fakirlerinden. İlk eşi öldükten sonra ondan bir kız kalıyor ve anneannemi, dedeme satıyorlar. 13 yaşında. Ninemi yaşlı birine satıyorlar. Hiç mutlu bir hayatı olmadı anneannemin, iki ay önce vefat etti ve hiç mutlu olmadı anneannem yani ona çok üzülüyorum. İşte üvey ama onların arasında üveylik yoktu. Ablası doğum yapınca, annem de onun yanına gidiyor. Ablasına, eşi de Sünni çünkü onun annesi de Sünni. Onun yanına, onun bebeğine bakmak için gidiyor. Annem, benim babaannem bir yerden haber alıyor işte, babama birini geziyor, gidiyor kapıyı çalıyor. Çok ilginç, annem alışmamış çarşaf giymiş biri gelsin ya da herhangi bir şey, çok kapalı. Annem de dilenci zannediyor babaannemi. (Gülüyor.) Kapı çalıyor, açıyorum kapıyı teyze diyor, ev sahibi evde değil, ne istiyorsan sonra gel, diyor kapıyı kapatıyor. Bir daha çalıyor, teyze diyor: ne istiyorsun? Hani annem dilenci zannediyor. Diyor ki, ben kız istiyorum. Teyze diyor; sen deli misin? Burada kız mız yok, git. (Gülüyor.) Sen nesen, diyor. Ben misafirim diyor, bir daha kapatıyor. Babaannem pes etmiyor tabii. Geliyor; oturuyor, anneme anlatıyor işte bir şeyleri falan. Akşamı da babamı alıp zorla... Babam da düğüne gidiyor, babam da bir haber dünyadan, annem de alay ediyor. Annem çok gırgıra vurmuş dünyayı. Diyor, bir kadın geldi böyle, müşkül diyor, eniştesine anlatıyor. Ablası, eniştesi kızıyor, sen nasıl bırakmışsın? Biri gelir, ya bir şey olsa, bak emanettir, falan. Babam da arkadaşının, babaannem de öyle ayarlıyor ki arkadaşının düğününe gidecek. Giyiniyor, süsleniyor. Tabii o dönemler babam anlatıyor, biz günde iki takım elbise giyerdik, ayıptı çünkü diyor çünkü. Kirli, pinti dolaşmak, ayıptı diyor. Gece giyiniyor, süsleniyor babam. Babam da evin yakışıklı oğlu. Ondan sonra babaannem diyor ki, oğlum diyor beni şurada bir tanıdık var, ona bırak. Anne diyor, "****" kardeşim götürsün. Yok diyor, sen götüreceksin. Anne diyor, o götürsün benim işim var. Eşeğin oğlu eşek diyor, (Gülüyor.) ben sana diyorum sen laf dinlemiyorsun. Babam götürüyor kapıdan bırakmaya, diyor ki, anne git. Diyor ki, ya ben avludan giderken, demiyorsun bu anneme bir şey olur? Anne diyor, ne olacak? Avludan git, kapıyı çal işte. Yok, diyor. Diyarbakır evlerinin eskiden avluları büyüktü, oturma yerine gidene kadar. Sen diyor, beni oraya kadar götüreceksin. Babam, bir de babam heyecanlı düğüne gidecek. Kapıyı çaldığı gibi babamın ceketini tutuyor babaannem. Babam diyor, anne sen ne karıştırıyorsun? (Gülüyor.) Sus, diyor. Anne sen ne karıştırıyorsun, demesiyle kapı açılıyor. Kapı açılınca içeride o diyor ki a ağabey! Eniştemin eşiyle, babam da arkadaşmış meğer. Yani böyle bir tesadüf oluyor. Öyle geçiyorlar. Ondan sonra, hatta annem diyor, gaz lambası vardı diyor, ben çay götürdüm, durdum yüzüne baktım, annem alay ediyor. Hatta onay verince de enişte çekilin bakayım, yürüyüşü güzelse, o da güzeldir, yürüyüşü güzel değilse, o da bir işe

yaramıyordur falan. Böyle espri yapıyor. Böyle geliyor, böyle oluyor yani. Hatta önce şey, nenem karşı çıkıyor, siz nasıl böyle bir şey yaparsınız falan filan. Bir daha istemeye geliyorlar. Annem, evlendikten sonra öğreniyor bir evlilik yapmış olduğunu ama annem ona hala aşıktı. Babam vefat edene kadar da evet, aşıktı yani. Babam da çok anlayışlı bir eşti, anlayışlı bir babaydı. Yani tabi ki gençliklerinde sıkıntılar yaşamışlardı, anlatırlardı ama yani ben hani o birbirlerine yaklaşımlarını, şimdiki babalara benzerdi biraz.

Nasıl farklı? O dönemde öyle babalar yoktu. Hani çocuklarının karnını doyursun, çocuklarıyla, ben ortaokulda bile babamın dizinde yemek yedim. İşte büyük bir sinimiz vardı, o zaman daha büyük gelirdi, hepimiz sığıyorduk işte. Etrafında yedi çocuk, annem, babam. Babam hepimizin çayını doldururdu. Kaç kişi, kim kaç şeker atar, bilirdi. Hepsini karıştırdı, önümüze koyardı. Annemle babam hep yan yanaydı, biz de böyle etraflarındaydık. Ben babamın yanında işte, benim küçüğüm annemin yanında, böyle bir halka kurulurdu. Çok güzel olurdu sofralarımız. Bu konuda şımartırdı babam bizi her zaman. Sabah beşte, Diyarbakır'da bilirsiniz halka tatlılar meşhurdur. Beşte, sabah taze tatlı geldiğinde, babam gider alırdı, biz uykudayken gelirdi bize verirdi. Suyumuzu içirirdi. O zamanlar peçeteler, ıslak mendiller yok böyle. Temiz bir havluyu ıslatırdı, elimizi, ağızımızı silerdi, biz tekrar uyurduk. Şanslıydık baba konusunda. Babam bizim mahallenin de babasıydı. Kapı kapı dolaşıp, kız çocuklarınızı okula gönderin, derdi. O götürüp kayıt yapardı. Hiçbir zaman da, ben mesela, o mahallede ilk üniversiteye giden kız bendim ve ben şehir dışına gittim. Babam gık, bile demedi. Ailemden hiç kimse, işte şuna dikkat et, şunun ile oturma, bu saatten sonra çıkma, benim ailemden hiç kimseden bunu duymadım "****" Hanım. Ve yurttan kaldığım dönemlerde, siz bilirsiniz belki, eve bir kâğıt gelir izinli günler, kızlar hangi adrese gitmiştir, nedir falan. O bizim evde asla açılmadı. Gelirdi, televizyonun üstünde bir biblo vardı, ben de koyardım oraya hani babam gelince baksın, diye. Babam gelir, atardı alta. Nedir, burada derdi. Ben de tekrar koyardım baba bak, derdim. Ne babam ne ağabeyimler onu hiçbir zaman açmadı. Ama annem okuma, yazma bilse açardı. Çok güvenirlereydi, bilmiyorum neden gerçekten? Hala öyleler, bilmiyorum. Ama babam belki o güveni verdi bize. Yani insan bir de yanlış yapa yapa doğruyu öğrenir. Kimse yanlış yapmayacak diye bir kural yok ki. Babam çok sağduyuluydu o konuda. Mesela o Hizbullah döneminde falan herkes, kızım sen pantolonunu giy, derdi. Millet nasıl giyiyor, sen giy, derdi. Hiç unutmam, ağabeyim bilir, artık pantolon, kot pantolon giyme. En büyük ağabeyim ve ben sabaha kadar ağladım. Ertesi gün gittim ağabeyime kot pantolon aldırardım ve babam karışmayın, derdi. Yani ben mesela hatırlıyorum, 12 yaşımda, bir tane sanatçı vardı, Tayfun muydu neydi? Böyle aşık olmuşum, çocukça bir

şey işte. Posterini alalım mı baba, demiştim. Alalım, dedi. Ben de getirip duvara yapıştırdım. Bir ağabeyim ve amcamın oğlu çıldırdı, onu parçaladılar. Ben ağladım. Babam onlara para verdi, gidip alacaksınız, dedi. Onu, oraya yapıştıracaksınız, dedi. (Gülüyor.) Hem yapıştırdılar, mesela ilk alkolümü de babamla almışım. Ağabeyim, bir gün hiç unutmam geç geldi. Annemle babam dışarı çıktı. Onu buldular getirdiler. Küçüktük biz. Ağabeyim avluda uzanmış. Ağabeyim nerede, dedim. Karışma, dedi, orada kalsın. Nasıl karışmam, ağabeyim siz ne biçim anne, babasınız, şey yapmıyorsunuz? Gittim, ağabeyimin yüzünü falan yıkadım, kahve yaptım, hatırlarım küçüktüm daha o zaman. Sabah sofrada babam ağabeyime bunu dedi: oğlum, öğrenene kadar benimle için, canınız içmek istediği zaman söyleyin, alalım biz birlikte içelim, kendinizi etrafta rezil etmeyin. Ne zaman ki başardınız yani ne zaman ki kendinizi tutmayı öğrendiniz, ondan sonra için.

Bizim evde din de öğretildi. Namaz kılmayı da biliriz, oruç tutmayı da biliriz ama bir zaman bunlar için biz zorlanmadık. Hani sen namaz kılacaksın, sen oruç tutacaksın! Asla biz böyle bir şey ailece yaşayamadık. O yüzden ben evlendikten sonra o kadar garip geldi ki bana. İşte bir gün gittik bir akrabalarına, ayrı sofralar kurulmuş, kadınlar için ayrı, erkekler için... Bu nedir, dedim. Bizde böyle oluyor, dedi. Dedim, tamam. Haftaya ben çağırdım. Uzun, büyük bir sofraya kurdum. Ayrı mı? Hayır, dedim, bizde de böyledir, dedim. Böyle yiyeceksiniz. (Gülüyor.) Çok laf söylemişlerdi bana ama değişti bir şeyler ailelerin de. Benim evliliğimden sonra başörtüsü herkes takmamaya başladı. Yani yeni nesil en azından daha küçükler, bir kısım takmadı artık. Yani kızlar daha çok çalışmaya başladı. Bir şeyler değişti galiba onlarda da ve kayınvalidem de bana bunu hayat yaşayan bir kadın bana dedi ki, hayatta her şeyin, namazdan ve oruçtan ibaret olmadığını sen bana öğrettin. Ama çok zor bir kadındır. Tabii ben de öyle. (Gülüyor.) Bana diyor ki, ne var buradan, biraz buradan giyinsen kızım ne olur? Dedim, tamam, sen mayo giyersen, ben de onu giyeceğim, dedim. (Gülüyor.) Sen manyak mısın, diyor, Nasıl, diyorum niye? Ben bukalemun muyum, dedim. Sen beni değiştiriyorsun, gözün görmüyor muydu beni? Ben evlenmeden önce dedim. Ben dedim ne eteğim bir santim uzar ne kolum bir santim kısalır, dedim. Bak bunlar benim önüme gelmesin. Diyorsanız da yol önünüzde. Kimse kimseyi zorla istemiyor, kimse kimseye zorla gelmiyor. Ve gelinliğim straplezdi. Aman Allah'ım, böyle düğün salonuna...Onlar da şok olmuştu, ben de. Düğün salonuna girdim böyle, AK partili çelenkler falan. Ay, dedim, bu ne? Ne bileyim diyor, ailede çok var çünkü. Bizim ailede herkes ip askı, bilmem çok rahat giyim. Onlar şoka girmiş. Bizimkiler şoka girmiş. Böyle garip bir düğün oldu. (Gülüyor.) Hatta biri demiş, işte biz Abbasi soyundan falan

geliyoruz. Bana ne? Kimin ne soyundan ne boyundan, ben kimseye açılın demiyorum, kimsede bana karışmasın. Kayınvalidem bu kez dedi, sen bir gelinlik beğenmişsin, çok açıktır, biz de hacı hoca çok kızım. Dedim, o senin problemin. Yani beni ilgilendirmiyor. Ben kimse için evlenmiyorum ki. Ben "****" biz anlaştık. Gerisi beni ilgilendirmez yani. İlla bir şey söylüyorlarsa da siz kendi aranızda halledin, bana yetişmesin, ben bana gelmesin yani. Ben kimse için kendini değiştirecek değilim. İyi ki yapmışım ama yani iyi ki pes etmemişim. (Gülüyor.) O zamanlar daha güçlüydüm galiba. (Gülüyor.)

Başka ne anlatayım? Mersin rahat. Mersin'de hiç laf yediğimi hatırlamıyorum. Diyarbakır her geçen gün daha zor oluyor maalesef. Tabii alışılıyor bir şeylere. Urfa çok zordu. Kadın için, Urfa çok zordu kız için de zordu. Şu an nasıldır? Tam bilmem ama giyim konusunda rahat da olsalar çok içselleştirilmemiş. Ama Hakkâri şok etti beni. Hakkâri iyi. Evet, ben diğer yerler mesela Muş? Hayır, Muş çok kötü bu konuda. Ama Hakkâri'de, gerçi kızlar, kadınlar çalışıyor hayatın içinde, gece aktifler, dışarıdalar, gayet modern giyiniyorlar. Yöresel de giyiniyorlar, modern de giyiniyorlar. Erkekler tarafından kıymet görüyorlar. Genç kızlar servis yapıyor, garsonluk yapıyor ve yadırganmıyor. O kadar hoşuma gitti ki o özelliği. Hatta ilk defa orada bunu dedim, Diyarbakır dışında bir yer deseler, herhalde Hakkâri'de yaşayabilirim, derim dedim. O küçücük de olsa. Merkezi öyle. Şey de öyle, Yüksekova'da öyle ama Yüksekova tabii çok göç alan da bir yer. Nüfusun yarısı neredeyse güvenlik görevlisi ama yine de Doğu illerinin birçoğundan iyi. Yani Diyarbakır'dan sonra orası diyebilirim. Batman da değil. Batman'da, Batman'da yaşayabilir miyim? Galiba, hayır. Mardin'i çok bilmiyorum yani hani kalmadım çok yakın ama hani böyle gidip çok şeyini görmedim. Ama Hakkâri beni hakikaten şok etmişti, çok şaşırmıştım. Muş beni yanıltmadı, Varto dışında. Varto güzel bir yer. Varto da Alevilerin yoğunlukta olduğu bir yer. Varto güzel! Yani o şeyini hissediyorsunuz. Mesela, geçen Siirt'e gittim. Siirt, Pervari duymuş musunuzdur, bilmem, balıyla da meşhur. Allah'ım ne kadar küçük, samimi, güzel bir kasaba. Ya dedim, ne kadar güzel bir yermiş. Küçücük bir, benim mahallemden bile küçük orası. Sur'daki mahallemiz den çok daha küçük ama sevimli çok sıcak gelen bir yer. Mesela; "****" için aynı şeyi söylemem, hayır değildi. Yani herhalde tanıdık bir şeyler bulunca, daha çok seviyorsunuz. Yani Ama Diyarbakır, evet benim vazgeçilmezim! Yani garip bir şekilde Diyarbakır'ı çok seviyorum. Belki sevdiğim burada onun da etkisi var. Sur'u çok seviyorum. Gözümü kapattığım zaman Mersin'de, özlediğimde, gözümü kapatıyordum, sokaklarda elimi duvarlara vura vura yürüdüğümü bilirim ben. Yani cami bir şey vardı, Kop Minare derler, o köşeyi döndükten sonra benim babamın iki arkadaşıyla birlikte sürekli oturduğu bir yer vardı. Her gittiğimde

gözüm babamı arardı. Babam, babaanneme çok benzediğim için, babam bana hep mame derdi. Ona çok, babaanneme çok benziyormuşum. Burnum falan, çizgilerine kadar buradaki şeylere kadar, hep babaannemmiş. Babamdan sonra da arkadaşları... Her beni gördüklerinde kalkarlardı, çok güzeldi mahallemiz, bir poşet elimde gördüler mi, benden kat kat büyükler bile onu bana taşıtmazdı, elimden alırlardı. Mesela bakkala gideceksem, kızım gelme derdi, seslen. Sesleniyordum, hemen onlar getirirdi. Tutuculuktan değil, değer verdiklerinden. Yani tutucu olan da vardı ama öyle bir şey yoktu yani. Birbirine sahip çıkma vardı. Ben hatırlarım, babamı biz hastaneye yatırdık, salça yapmıştık, biz hala evde yaparız salçamızı, kendimiz yaparız, domatesleri yıkayıp, doğradık böyle koca leğenlerde üstlerine siniler kondu. Burada domates farklı yapılıyor, salça kaynatılarak, ekşitilerek yapılır. Fermente oluyor. O domates nasıl süzüldü, nasıl damlara çıktı, nasıl yere döküldü, kurudu, indi, kavanozlara konuldu? Biz hatırlamıyoruz, hepsini komşularımız yaptı. Biz o süreçte hiç, ne kim girer ki? Öyle bir şey yoktur zaten. Mesela kış olduğunda, bayram kışa geldiği zamanlar, babam evdeki fazla halıları avluya, kapıya kadar serdirirdi. Baba derdim yazık. Kızım derdi, gelenler düşmesin, özellikle çocuklar. Artık bunlar yok. İnsanlar çocuk sesinden rahatsız oluyor. Çocuğu susturun, diyorlar, sitede sorun çıkıyor birçok sitede bundan. Çocuk sesinden rahatsız olunur mu? (Gülüyor.) Kuş sesinden diyorlar. Ay, kuş cikcikli, ay kafam. Kuş sesinden rahatsız olunur mu? Bilmiyorum garip geliyor bana. (Gülüyor.)

Hayallerimiz bitmez. (Gülüyor.) Benim de vardır defterim hem resimli hem yazılı. Ben teşekkür ederim. Ne güzeldi sizinle tanışmak, teşekkür ediyorum. Tamam. Görüşmek üzere tekrar, hoşça kalın, aynı şekilde, hoşça kalın.